

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 5/23

Luksemburgā, 2023. gada 12. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-57/21 | *RegioJet*

Valsts tiesa var izdot rīkojumu izprasīt pierādījumus tādas tiesvedības par zaudējumu atlīdzību vajadzībām, kura ir saistīta ar iespējamu konkurences tiesību pārkāpumu, pat ja šī tiesvedība ir apturēta tāpēc, ka Komisija ir uzsākusi izmeklēšanu saistībā ar šo pārkāpumu

Tomēr šai tiesai ir jānodrošina, ka pierādījumu izprasīšana patiešām ir vajadzīga un samērīga ar prasības par zaudējumu atlīdzību vajadzībām

2012. gada janvārī Čehijas konkurences iestāde uzsāka administratīvo procesu par iespējamu Čehijas valstij piederīgā dzelzceļa pārvadātāja *České dráhy* veiktu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Šo iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu veidoja plēsonīgu cenu piemērošana saistībā ar pasažieru dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu Čehijas Republikā un it īpaši maršrutā Prāga–Ostrava. 2015. gadā *RegioJet* – uzņēmums, kas tostarp piedāvā pasažieru dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus šajā maršrutā, – cēla prasību Čehijas tiesās pret *České dráhy* par zaudējumu atlīdzību, lūdzot atlīdzināt zaudējumus, ko tas esot cietis attiecīgā pārkāpuma dēļ.

2016. gada novembrī Komisija nolēma sākt formālu izmeklēšanas procedūru par to, tāpēc Čehijas konkurences iestāde apturēja tās uzsāktu administratīvo procesu. 2017. gada oktobrī *RegioJet* saistībā ar savu prasību par zaudējumu atlīdzību iesniedza dokumentu izprasīšanas lūgumu, kuri tās ieskatā bija *České dráhy* rīcībā un kuri ir saistīti ar minēto pretkonkurences rīcību. 2018. gada decembrī Čehijas tiesas, gaidot Komisijas lēmumu par *České dráhy*, iespējams, izdarīto pārkāpumu, apturēja tiesvedību par zaudējumu atlīdzību.

Čehijas Augstākā tiesa uzdeva Tiesai vairākus jautājumus par direktīvas par prasībām par zaudējumu atlīdzību sakarā ar konkurences tiesību pārkāpumiem ¹ interpretāciju saistībā ar pierādījumu izprasīšanu šādās tiesvedībās. It īpaši Čehijas Augstākā tiesa vēlas noskaidrot, vai valsts tiesas var izdot rīkojumu izprasīt dokumentus saistībā ar iespējamu konkurences tiesību pārkāpumu, lai gan šī rīkojuma pamatā esošā tiesvedība, kura ir saistīta ar prasību par zaudējumu atlīdzību sakarā ar attiecīgo pārkāpumu, ir apturēta, gaidot Komisijas lēmumu.

Ar šīs dienas spriedumu Tiesa vispirms atgādina, ka valsts tiesa nedrīkst pieņemt lēmumu, kas būtu pretrunā lēmumam, kas iecerēts procedūrā, ko Komisija ir uzsākusi saistībā ar iespējamu Savienības konkurences tiesību pārkāpumu. Šajā ziņā Tiesa precizē, ka tad, ja šī prasība ir ievērota, **valsts tiesa principā var izdot rīkojumu izprasīt pierādījumus tiesvedības par zaudējumu, kas saistīti ar šādu pārkāpumu, vajadzībām, pat ja šī tiesvedība tikusi apturēta, gaidot Komisijas lēmumu par šo pārkāpumu.** Tomēr valsts tiesai ir **jāpārlicinās, ka pierādījumu izprasīšana patiešām ir vajadzīga attiecīgās prasības par zaudējumu atlīdzību izvērtēšanai un ir samērīga ar to.**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV 2014, L 349, 1. lpp.).

Turpinot – Tiesa uzskata, ka faktu, ka Čehijas konkurences iestāde ir apturējusi tajā uzsāktu administratīvo procesu tāpēc, ka Komisija ir uzsākusi izmeklēšanas procedūru par tiem pašiem faktiem, **nevar pielīdzināt pirmā minētā procesa pabeigšanai, ko veic šī iestāde.** Tādējādi šāda valstī notiekošā procesa apturēšana **neļauj** valsts tiesai **izdot rīkojumu izprasīt pierādījumus, kuru atklāšana ir pakļauta nosacījumam, ka kompetentā konkurences iestāde pabeidz tajā notiekošo procesu.**

Visbeidzot, Tiesa uzskata, ka tāds Čehijas tiesiskais regulējums, ar kuru laikā, kurā tiek veikts process konkurences iestādē, ir aizliegts izdot rīkojumu izprasīt pierādījumus ne tikai – kā tas ir paredzēts direktīvā – attiecībā uz informāciju, kas ir speciāli “sagatavota” konkurences iestādes uzsāktā procesa vajadzībām, bet arī attiecībā uz visu šim nolūkam “iesniegto” informāciju, **nav saderīgs ar šo direktīvu.** Proti, direktīvas saskaņošanas mērķis tiktu apdraudēts, ja dalībvalstīm pierādījumu izprasīšanas jomā būtu iespēja ieviest ierobežojošākus noteikumus nekā tie, kas ir noteikti ar tās tiesību normām.

Turklāt direktīva ļauj valsts tiesai izdot rīkojumu par tādu pierādījumu izprasīšanu, kuri var ietvert informāciju, kas ir speciāli “sagatavota” konkurences iestādes uzsāktā procesa vajadzībām, lai pārbaudītu, vai attiecīgie dokumenti faktiski ietver šādu informāciju. Tomēr valsts tiesai ir jānodrošina, lai piekļuve šiem dokumentiem par labu citiem attiecīgajiem lietas dalībniekiem un trešām personām tiktu piešķirta tikai atkarībā no šīs pārbaudes rezultātiem un atbilstoši direktīvai.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciēt ar mums!

